

Schoolondersteuningsprofiel

Naam school / vestiging	Stedelijk Gymnasium Arnhem
Rector a.i.	Sybe Rebel
Contactpersoon ondersteuning	Klaske Rehorst
Website samenwerkingsverband	https://www.swvdeverbinding.nl/

Algemene informatie over onze school

Via Scholen op de Kaart <https://www.scholenopdekaart.nl/Middelbare-scholen/367/Stedelijk-Gymnasium-Arnhem> krijgt u een goed beeld van onze school. Zo vindt u daar informatie over ons onderwijsniveau en de aantallen leerlingen in de afgelopen jaren. U kunt daar ook de resultaten bekijken en zien hoe onze school wordt gewaardeerd.

1. Inleiding

Wij willen dat al onze leerlingen onze school verlaten met een diploma dat past bij zijn of haar mogelijkheden. Sommige leerlingen hebben hier ondersteuning bij nodig. Of een leerling ondersteuning nodig heeft en hoe dat eruit gaat zien, is afhankelijk van zijn of haar onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Om dit helder te krijgen, gaat de school in ieder geval in gesprek met ouders en de leerling.

De ondersteuning kan licht of kortdurend zijn, maar ook intensief en langdurend. De school zet daarvoor budget en deskundigen in. Soms is het ook nodig om deskundigen van buiten de school in te zetten, bijvoorbeeld van jeugdzorg en/of jeugdgezondheidszorg.

In dit SOP beschrijven wij welke ondersteuningsmogelijkheden onze school heeft.

1.1 - Grenzen aan ondersteuning

In de praktijk kan het voorkomen dat het niet mogelijk blijkt om de ondersteuning te bieden zoals in dit document is beschreven. Dit kan het geval zijn wanneer:

- het aantal leerlingen met een specifieke ondersteuningsvraag (te) groot is
- de combinatie van ondersteuningsvragen binnen een klas (te) complex is.

We zoeken dan samen met ouders en de leerling naar andere mogelijkheden.

Ook kan het zijn dat de problemen die een leerling ervaart niet schoolgerelateerd zijn. In dat geval adviseren we ouders, vaak in overleg met deskundigen van buiten de school, over mogelijkheden voor begeleiding of onderzoek buiten het onderwijs.

Wanneer wij inschatten niet tegemoet te kunnen komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling, dan informeren wij bij collega-scholen. Wanneer dit overleg niet leidt tot plaatsing op een andere school, gaat de school in overleg met het Samenwerkingsverband. De school waar de leerling is aangemeld behoudt de zorgplicht.

2. Ondersteuning op onze school

2.1 – Visie op ondersteuning

De school ziet het als belangrijke opdracht leerlingen te ondersteunen, zodat ze komen tot maximale ontplooiing van hun talenten; intellectueel, moreel en sociaal. Het ontwikkelen van een kritische houding is daarbij belangrijk. De school kent een ondersteuningsstructuur, waarin de leerling centraal staat en de docent zijn onderwijs doelgericht en planmatig afstemt op de onderwijsbehoefte van de leerlingen. Zo nodig kunnen mentoren en vakdocenten de hulp van het ondersteuningsteam inroepen.

De leerling neemt regie over zijn eigen leerproces en wordt hierbij begeleid door de mentor en vakdocenten. Het leren leren speelt hierbij een belangrijke rol. Daarnaast is er aandacht voor de sociaal- emotionele ontwikkeling. Leerlingen leren samenwerken, krijgen ruimte om hun eigen talenten te ontwikkelen en leren reflecteren op hun eigen gedrag. Leerlingen voeren delta (driehoek) gesprekken met hun ouders en de mentor om zo hun eigen

ontwikkeling te bespreken. Hierbij geeft hij of zij een presentatie aan de hand van informatie die hij/zij zelf heeft verzameld.

Samengevat, de ondersteuning is zo ingericht dat de leerling de regie neemt en houdt over zijn eigen leerproces. De driehoek (delta) leerling - ouder – school speelt een belangrijke rol bij de begeleiding van de leerlingen. De ondersteuning is erop gericht om de talenten van de leerlingen te ontwikkelen en deze aan te laten sluiten bij de mogelijkheden van de leerling.

Op onze school werken we met basisondersteuning en extra ondersteuning. Hieronder beschrijven we het verschil tussen beide ondersteuningsvormen.

2.2 - Basisondersteuning

Onder basisondersteuning verstaan we de ondersteuning die geboden wordt door alle scholen binnen het Samenwerkingsverband V(S)O 25.06. We hebben de volgende dingen met elkaar afgesproken:

1. De school heeft zicht op de leerontwikkeling van alle leerlingen en werkt opbrengstgericht.
De mentor is de spil van de begeleiding van de leerling. Hij houdt de voortgang van "zijn" leerlingen bij en voelt zich verantwoordelijk voor het wel en wee van de klas en de individuele leerling. Elke week is er ruimte voor een mentoruur, waarin de mentor met de hele klas of met individuele leerlingen in gesprek kan gaan. De mentor signaleert eventuele ondersteuningsbehoefte en wordt daarbij geholpen door zijn collega's. Een aantal keren per jaar stemmen mentor en vakdocenten de begeleiding van de leerlingen op elkaar af en maken afspraken daarover in de leerlingbesprekingen. De leerlingbesprekingen vinden 2 à 3 keer per jaar plaats.
2. De school werkt handelingsgericht en versterkt de handelingsbekwaamheid en competenties van haar personeel.
Al het personeel neemt samen de verantwoordelijkheid om in kaart te brengen hoe het met onze leerlingen gaat. De docenten vullen per periode informatie in over iedere leerling. Dit kan heel kort door een beoordeling over het proces in de les te geven, maar voor leerlingen met zorgen, noteren zij feedback aan de mentor. In de school wordt het gesprek gevoerd of we deze feedback ook inzichtelijk kunnen maken voor leerlingen en ouders. Om dit te bewerkstelligen zijn we met elkaar in gesprek over welke informatie opgenomen dient te worden. Vanuit het OOP merken we dat alle partijen zich van hun pedagogische taak bewust zijn en scheppen we samen een veilig klimaat. De zorgstructuur wordt opnieuw vormgegeven met de wijzigingen van een volledig nieuw team. Hierbij ligt het zwaartepunt op het zichtbaar maken van de zorg en ondersteuning van de mentoren.
3. De school heeft een goed pedagogisch klimaat en is fysiek en sociaal veilig voor leerlingen en medewerkers.
Onze leidraad voor een goed schoolklimaat wordt gevormd door betrokkenheid, respect, kwaliteit en plezier. De persoonlijke aandacht en betrokkenheid van de mentoren en docenten bij de leerlingen zorgt ervoor dat de leerlingen zich prettig en veilig kunnen voelen binnen onze school. Leerlingen kunnen zichzelf zijn. Oog voor de verscheidenheid van de leerling en de erkenning van de diversiteit binnen de school zijn voorwaarden en context waarbinnen het onderwijs vorm krijgt. De school is een veilige plek waar alle leerlingen zichzelf kunnen zijn en anderen accepteren zoals ze zijn. De school beschikt over een pestprotocol, een veiligheidsplan en een veiligheidscoördinator. De veiligheidscoördinator is ook het aanspreekpunt in geval van pesten. Daarnaast dragen de schoolregels bij aan het behoud van een positief schoolklimaat. In de mentorlessen in de onderbouw wordt aandacht besteed aan sociale veiligheid en de risico's van sociale media in verband met cyberpesten. Bovenbouwleerlingen (vierdeklassers) worden in de onderbouw ingezet als leerlingbemiddelaars voor het oplossen van conflicten. Zij volgen daarvoor een training. In een bemiddeling werken leerlingen zelf met elkaar naar een oplossing toe. De coördinator leerlingbemiddeling kan twee bemiddelaars inzetten per bemiddeling, een jongen en een meisje. De bemiddeling kan plaatsvinden op verzoek van leerlingen, de mentor of een andere begeleider, met als doel het conflict op te lossen. Als dat niet lukt wordt de mentor ingeschakeld. Jaarlijks meten we de sociale veiligheid en het welbevinden van de leerlingen door middel van de veiligheidsmonitor. De resultaten hiervan zijn te vinden op https://www.scholenopdekaart.nl/Middelbare-scholen/367/Stedelijk-Gymnasium-Arnhem . Elke twee jaar meten we de tevredenheid van leerlingen, ouders en medewerkers. In de onderzoeken scoort de school altijd hoog op het onderdeel veilig schoolklimaat. Leerlingen voelen zich thuis op onze school. Ze waarderen de sociale veiligheid heel hoog. Iedereen behandelt elkaar met respect en er zijn duidelijke regels. Leerlingen geven aan dat ze gestimuleerd worden om samen te werken.
4. De school neemt leerlingen zorgvuldig aan en draagt leerlingen zorgvuldig over.
Binnen de school zijn er coördinatoren in- en uitstroom. Samen met de afdelingsleider onderbouw (voorzitter) en orthopedagoog vormen zij de toelatingscommissie. De coördinatoren bekijken de dossiers van de leerlingen die worden aangemeld. Er wordt gekeken naar het schooladvies, het onderwijskundig rapport en de gegevens

van het leerlingvolgsysteem. Als een leerling extra ondersteuning nodig heeft of lijkt te hebben (blijkend uit het onderwijskundig rapport of op andere wijze), wordt dit onderzocht door contact op te nemen met de ouder(s) en zo nodig de school van herkomst. De aanmelding wordt besproken met het ondersteuningsteam en er wordt bekeken of we die ondersteuning kunnen bieden. De leerlingen worden dan uitgenodigd voor een oriënterend gesprek. De school heeft maximaal 6 weken de tijd (wettelijke termijn) voor dit onderzoek. Kunnen wij zelf de benodigde ondersteuning niet bieden, dan zoeken wij binnen de wettelijke termijn naar een andere school die dat wel kan. Dit laatste gebeurt uiteraard zoveel mogelijk in overleg met de ouders en leerling.

Wanneer een leerling wil overstappen naar een andere school bespreekt de mentor dit met de betreffende afdelingsleider, en zo nodig wordt hier ook de ondersteuningscoördinator bij betrokken. Er wordt besproken of overstappen op dit moment de beste optie is. Zodra een leerling zich heeft ingeschreven op de andere school stuurt de ontvangende school een informatieformulier t.b.v. de overdracht naar de mentor of de administratie. De mentor vult dit formulier in, indien gewenst met behulp van de coördinatoren en/of administratie.

De ontvangende school neemt contact op met de administratie voor de praktische zaken. Voor inhoudelijke zaken kan de school contact opnemen met de mentor, die eventueel de coördinatoren kan inschakelen voor een "warme overdracht". De mentor voert een exitgesprek met de leerling. Het exitgespreksformulier gaat ingevuld naar de coördinatoren.

5. De school werkt samen met kernpartners aan een effectieve ondersteuningsstructuur.

Dit doen wij zo: zie hoofdstuk 3 van dit SOP.

6. De school stelt jaarlijks de effectiviteit van de ondersteuning en begeleiding van leerlingen vast.

Elk jaar wordt middels het jaarplan en jaarverslag de gegeven schoolondersteuning en de doelen die zijn behaald beschreven. Ook worden de basis- en extra ondersteuning geëvalueerd en komt hierin terug welke actiepunten er nog zijn. Deze actiepunten worden opgenomen in het jaarplan Schoolondersteuning.

7. De school heeft kortdurende ondersteuning op het gebied van leren en/of gedrag beschikbaar voor alle leerlingen van de school, indien zij daar behoefte aan hebben.

Dit doen wij zo: zie paragraaf 2.3 van dit SOP.

2.3 - Extra ondersteuning

Extra ondersteuning op school zetten we alleen in als het nodig is, dus als de ondersteuningsbehoeften van de leerling zichtbaar zijn op school. Dit is voor iedere leerling maatwerk.

Vaak is extra ondersteuning een intensivering van de ondersteuning die wij in de basisondersteuning kunnen bieden (structureler, frequenter en/of langduriger).

Extra ondersteuning wordt ingezet in overleg met de leerling, ouders en mogelijk deskundigen van buiten de school. Als een leerling extra ondersteuning krijgt, worden de afspraken hierover vastgelegd in een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

Wij hebben een aanbod voor leerlingen met de volgende onderwijs- en ondersteuningsbehoeften:

LEREN			
Voor leerlingen die ondersteuning nodig hebben bij het tot leren komen en blijven. Het gaat hierbij om ondersteunen van de executieve vaardigheden, het aanleren van algemene studievaardigheden en/of begeleiding bij specifieke vakken. Ook betreft het leerlingen die extra uitdaging in het onderwijsprogramma kunnen gebruiken.			
<i>Aanbod</i>	<i>Basis</i>	<i>Extra</i>	<i>Toelichting</i>
Remedial Teaching	x		De RT-er verzorgt begeleiding als er sprake is van een leerprobleem. De mentor kan deze ondersteuning aanvragen bij het ondersteuningsteam. In overleg met het ondersteuningsteam/ondersteuningscoördinator kan RT worden ingezet. In de onderbouw kunnen de leerlingen maximaal 15 lessen RT krijgen. Tussentijds wordt bekeken wat het resultaat is van de geboden begeleiding en of afronding nodig is of dat externe hulp wordt geadviseerd. In de bovenbouw wordt het aantal in overleg met de mentor bepaald afhankelijk van de problematiek. Een leerling kan dan max.15 lessen krijgen.

Dyslexiescreening en dyslexiebegeleiding	x		Volgens dyslexieprotocol
Hulp bij plannen en organiseren	x		In de onderbouw wordt er tijdens de mentoruren aandacht besteed aan studievoordigheden en studiegewoonten.
Schola	x		Schola is een individueel keuzeprogramma voor de eerste twee leerjaren. Binnen Schola stellen leerlingen hun eigen programma samen. Ze kunnen kiezen uit een rijk aanbod, om hun talenten te ontdekken of te ontwikkelen. Er zijn twee categorieën: verdieping en verbreding. Voorbeelden van lessen: capita selecta wiskunde, Da Vinci en Picasso, creatief schrijven, debat, mythologie. Keuzes bij verbreding zijn onder andere: Japans, Leren en presteren zonder stress, toneel, muziek, onderzoek en ontwerp.
Talentontwikkeling	x		Leerlingen van het eerste en tweede leerjaar volgen gedurende ongeveer 18 weken een programma met verschillende workshops. Voorbeelden van workshops: drama, robotica en verschillende aspecten van beeldende vorming. Vanaf leerjaar drie kunnen leerlingen kiezen voor versterkt taalonderwijs door deel te nemen aan het programma Delf (Frans), Goethe (Duits) en vanaf klas vier DELE (Spaans). Hiernaast is het mogelijk om lessen te volgen in de Da Vinci klas, de kunsttalentklas. Alle leerlingen krijgen vanaf leerjaar vier Cambridge Engels en kunnen in het vijfde leerjaar kiezen om een Cambridge Certificate te halen, dat wordt erkend door internationale universiteiten en hogescholen. Ook is het vanaf leerjaar één mogelijk om deel te nemen aan het Honoursprogramma van de Gymnasia, dit programma biedt leerlingen de mogelijkheid om hun talenten op één of meerdere gebieden te ontwikkelen. Leerlingen in leerjaar vijf kunnen via het Radboudprogramma voor vwo-talenten colleges volgen op de universiteit in Nijmegen.
Executieve vaardigheden	x		We hebben een collega in dienst die in de eerste drie jaar leerlingen en mentoren ondersteunt om aan de gang te gaan met leren leren en executieve vaardigheden. In deze taak is het doel twee ledig. Ten eerste wordt in kaart gebracht welke leerlingen hulp nodig hebben en dit wordt in kleine groepjes aangeboden. Ten tweede is deze collega verantwoordelijk om kennis over te dragen aan mentoren. Dit zodat zij op den duur dit eigenaarschap over kunnen nemen.

GEDRAG

Voor leerlingen die ondersteuning nodig hebben bij het leren omgaan met zichzelf en anderen en bij het vergroten van de zelfredzaamheid. Bijvoorbeeld bij het opbouwen en onderhouden van relaties met medeleerlingen en docenten, bij het op gepaste wijze opkomen voor jezelf en het kunnen omgaan met druk, stress en angsten.

<i>Aanbod</i>	<i>Basis</i>	<i>Extra</i>	<i>Toelichting</i>
Faalangstreductietraining	x		In de mentorlessen wordt er preventief aandacht besteed aan faalangst. Leerlingen die in hoge mate last hebben van faalangst kunnen deelnemen aan deze training. De training vindt individueel of in groepen plaats.
Examenvreestraining	x		Leerlingen die veel last hebben van examenvrees kunnen deelnemen aan deze training. De training vindt individueel of in groepen plaats.
Counseling	x		Bij de counselor kunnen leerlingen terecht voor individuele, oplossingsgerichte gesprekken. In vier tot acht gesprekken zoeken zij samen met de leerling naar een oplossing voor problemen die het goed functioneren op school in de weg staan. Dit kan gaan om persoonlijke problemen, sociaal-emotionele problemen of motivatieproblemen.
OPP begeleiding		x	Voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften wordt een OPP (ontwikkelingsperspectief) geschreven. Het gaat

			hierbij om ondersteuningsbehoeftes op het gebied van structuur, voorspelbaarheid, planning, leer- en huiswerk maken en sociaal- emotionele ontwikkeling. De orthopedagoog stelt het OPP samen met de leerling, ouders en mentor op. De orthopedagoog verzorgt meestal de begeleiding van leerlingen met een OPP.
Trajectbegeleiding		x	De trajectbegeleiding is specifiek voor leerlingen met een OPP. De leerlingen met een OPP kunnen onder schooltijd terecht voor opvang en begeleiding door een medewerker van het ondersteuningsteam. Voor deze leerlingen bestaat tevens de mogelijkheid om maximaal twee dagen in de week studiebegeleiding te krijgen. De studiebegeleiding vindt na schooltijd plaats. Leerlingen werken in een aparte ruimte, onder begeleiding, aan hun schoolwerk. Aandacht voor plannen en structureren hebben, naast de persoonlijke aandacht, prioriteit tijdens de studiebegeleiding.

GEZONDHEID	
Voor leerlingen die behoefte hebben aan ondersteuning omdat zij lichamelijke klachten hebben (motoriek, zicht, gehoor, taal/spraak of een medische aandoening). Te denken valt aan aanpassingen in het schoolgebouw en het inzetten van hulpmiddelen.	
<i>Aanpassingen</i>	<i>Toelichting</i>
lift	Er is een lift aanwezig in het gebouw
invalidentoilet	Er is een invalidentoilet aanwezig in het gebouw
Leerlingen met dyslexie (ernstige leesproblemen)	Leerlingen die een dyslexieverklaring hebben kunnen gebruik maken van voorleessoftware (ClaroRead en Daisyexamens op CE).
Prikkelarme ruimte	Leerlingen kunnen (na melden bij het ondersteuningsteam) gebruik maken van het trajectlokaal om zich terug te trekken of even tot rust te komen.

2.4 - Specifiek aanbod binnen onze school

Het komt geregeld voor dat meerdere leerlingen dezelfde ondersteuningsvragen hebben. Wij proberen deze ondersteuningsvragen zoveel mogelijk te clusteren binnen onze school, zodat we onze leerlingen zo optimaal mogelijk kunnen ondersteunen.

Binnen onze school kennen we het volgende specifieke aanbod:

Open trajectbegeleiding
De trajectbegeleiding van het Stedelijk Gymnasium Arnhem is een voorziening voor leerlingen met een OPP (ontwikkelingsperspectief), die tijdelijk extra ondersteuning nodig hebben op het gebied van planning, structuur en sociaal-emotionele ontwikkeling. Het gaat veelal om leerlingen met leer- en gedragsproblemen die met specifieke ondersteuning perspectief hebben op het behalen van een vwo-diploma. De leerlingen volgen veelal de reguliere lessen. De leerlingen hebben begeleidingsgesprekken met de orthopedagoog, waarbij aandacht is voor begeleiding op het gebied van studie, werkhouding en sociaal-emotionele ontwikkeling. De orthopedagoog evalueert samen met de betrokkenen jaarlijks of de trajectbegeleiding kan worden afgesloten, moet worden aangepast of zal worden voortgezet. De trajectvoorziening is gericht op afbouw van de extra ondersteuning. Het doel is dat de leerling zelf voldoende handvatten heeft (is voldoende vaardig) en niet meer afhankelijk is van de trajectbegeleiding. Om de effectiviteit van de begeleiding te vergroten is het belangrijk dat de leerlingen de transfer maken van de ondersteuningssituatie naar de onderwijssituatie en/of thuissituatie. De orthopedagoog en mentor zijn het aanspreekpunt voor de ouders, zij zorgen ook voor de overdracht met thuis.
Voorwaarden: <ul style="list-style-type: none"> • SGA-leerlingen met een tijdelijke extra behoefte aan zorg/ ondersteuning. • Leerlingen met een OPP (ontwikkelingsperspectief), die nu al onderwijs volgen op SGA • Nieuwe instroom leerlingen die in aanmerking komen voor een OPP. • Voldoende motivatie van leerling en ouders voor de extra ondersteuning. • Bereidheid van ouders en leerling om externe hulp/ondersteuning in te schakelen indien dit nodig is.

Aandacht en tijd:

- Leerlingen die trajectbegeleiding krijgen (voldoen aan bovenstaande voorwaarden) kunnen gedurende de hele schooldag terecht bij het trajectlokaal (kantoor ondersteuningsteam).
- In het trajectlokaal is een groot deel van de dag opvang en/of begeleiding voorhanden. Van maandag tot en met donderdag is er in de middag een studiebegeleider aanwezig.

Expertise:

- De OPP-leerlingen worden begeleid door orthopedagogen. Zij zijn ook het aanspreekpunt voor de leerlingen.
- De studiebegeleiding wordt verzorgd door de studiebegeleider.

Leermiddelen/ materialen:

- Studieboeken
- Computer
- Laptops
- Digitaal leerlingvolgsysteem: StudyAssist.

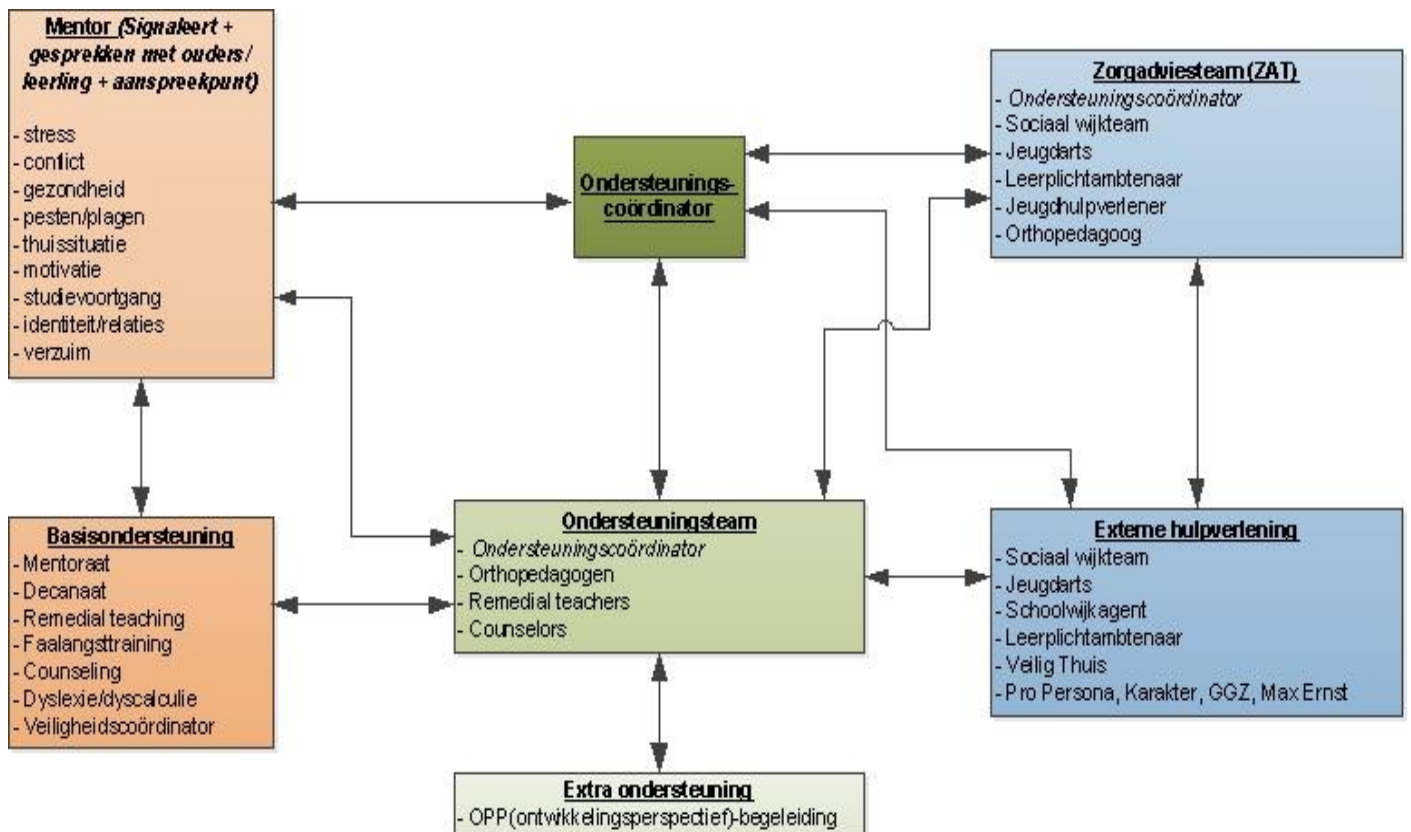
Samenwerking met ketenpartners:

- Quadraamscholen

3. Ondersteuningsstructuur van onze school

3.1 – Schematische weergave van onze ondersteuningsstructuur

Onderstaand schema laat zien hoe de communicatielijnen lopen en wie waarvoor verantwoordelijk is binnen onze school.

3.2 - Ondersteuning van docenten

Op deze wijze ondersteunen wij onze docenten bij het lesgeven aan leerlingen die ondersteuning nodig hebben:

- Het ondersteuningsteam geeft handelingsadviezen, deze staan in Somtoday en worden gemaïld naar alle docenten

- Het ondersteuningsteam geeft voorlichting over specifieke problematiek/stoornissen
- Het ondersteuningsteam neemt, op verzoek, deel aan leerlingenbesprekingen en rapportvergaderingen en geeft advies. Docenten leren van elkaar en maken afspraken over een gezamenlijke aanpak van een klas of leerling
- Het ondersteuningsteam observeert tijdens lessen en geeft naar aanleiding daarvan handelingsadviezen
- Het ondersteuningsteam coacht docenten die dit willen bij de omgang met leerlingen met ondersteuningsbehoeften

3.3 - Deskundigen

Onze school heeft voor de ondersteuning van leerlingen – uiteraard afhankelijk van zijn of haar onderwijs- en ondersteuningsbehoeften – onderstaande deskundigen beschikbaar.

Inzet van deze deskundigen loopt meestal via het ondersteuningsteam.

Deskundigen van school
Docenten en mentoren
Decanen
Orthopedagogen
Remedial teachers
Ondersteuningscoördinator
Studiebegeleider
Counselors
Faalangstreductietrainer
Contactpersonen machtsmisbruik
Veiligheidscoördinator
Anti-pestcoördinator
Verzuimcoördinatoren
Deskundigen van buiten school, structureel beschikbaar
Jeugdarts/jeugdverpleegkundige
Coach wijkteam
Leerplichtambtenaar
Jeugdhulpverlener
Deskundigen van buiten school
De wijkagenten
Marant, onderwijs in de thuissituatie voor het zieke kind
Overige externe hulpverlening zoals Karakter, Pro Persona, Max Ernst, GGZ Bosman